

RAAP-NOTITIE 1209

Plangebied Tsjerkewei te Rotsterhaule

Gemeente Skarsterlân

**Archeologisch vooronderzoek: een inventariserend
veldonderzoek**

Colofon

Opdrachtgever: Gibo Groep

Titel: Plangebied Tsjerkewei te Rotsterhaule, gemeente Skarsterlân; archeologisch
vooronderzoek: een inventariserend veldonderzoek

Status: eindversie

Datum: juni 2005

Auteur: dr. J.J. Hekman

Bestandsnaam: L:\QXPress\Notities\2005\SKRO\N01209-SKRO.doc

Projectcode: SKRO

Projectleider: dr. J.J. Hekman

Projectmedewerker: D. van den Berg

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: niet van toepassing

Autorisatie: drs. J.L. van Beek

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2005

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Inleiding

Algemeen

- *opdrachtgever*: Gibo Groep
- *aanleiding onderzoek*: grondaafgraving en grondverbetering
- *datum uitvoering veldwerk*: 8 juni 2005

Locatiegegevens

- *plangebied*: is gelegen ten noordwesten van de Tsjerkewei, achter en ter weerszijden van de huispercelen 2 t/m 5.
- *toponiem*: Us Thûs
- *plaats*: Rotserhaule
- *gemeente*: Skarsterlân
- *provincie*: Fryslân
- *kaartblad topografische kaart Nederland 1:25.000*: 16B
- *plangebied in gebruik als*: grasland en akker
- *oppervlakte plan-/onderzoeksgebied*: ca. 8 ha
- *centrumcoördinaten (X/Y)*: 548.350/185.050

Onderzoeksvragen

Zijn er aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingen?

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek ROB-specificaties (Brinkkemper e.a., 1998). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA; <http://www.cvak.org/php/kna22.php>). Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2 Bureauonderzoek

Archeologische gegevens

- *archeologische verwachting*: volgens de FAMKE (www.fryslan.nl/binfo/chk/inhoud/startchk.htm) is voor de periode IJzertijd - Middeleeuwen is een karterend onderzoek 3 nodig (booronderzoek met een dichtheid van 6 boringen per hectare). Voor de periode Steentijd - Bronstijd een quickscan nodig (booronderzoek met een dichtheid van 3 boringen per hectare). Langs de Tsjerkewei (ca. 1,5 ha.) is een karterend onderzoek 1 nodig (12 boringen per hectare). In totaal komt dit voor het gehele plangebied op

60 boringen.

- *ARCHIS-waarnemingen en -vondstmeldingen (nationaal Archeologisch Informatie Systeem):*
 - in plangebied: geen
 - in de directe nabijheid (< 300 m): geen

Bodemkundige gegevens

- *bodem volgens bodemkaart:* humuspodzolgronden (Stiboka, 1988: code Hn21): leemarm en zwak lemig fijn zand (in het uiterste noordwesten van het plangebied een vergraven deel); in de zone langs de Tsjerkewei liggen moerige podzolgronden (Stiboka, 1988: vWp) met moerige bovengrond.

3 Veldonderzoek

Booronderzoek: methode

- *positie boringen:* driehoeksgrid van 6 dan wel 12 boringen per hectare (zie figuur 1)
- *gebruikt boormateriaal:* gutsboor met een diameter van 2 cm
- *totaal aantal boringen:* 55
- *minimaal geboorde diepte:* 0,5 m -Mv
- *maximaal geboorde diepte:* 1,35 m -Mv
- *boorbeschrijvingen:* op standaardformulieren, onder andere conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989).
- *X-/Y-coördinaten boringen gemeten met:* meetlinten

Booronderzoek: resultaten

- *beschrijving laagopeenvolging (lithologisch) en interpretatie (lithogene-tisch):* hieronder wordt de laagopeenvolging in het plangebied van boven naar onder beschreven. De bovenste laag bestaat uit een bouwvoor met een dikte van 0,15 tot 0,4 m (donkergrijsbruin, zwak siltig, matig humeus, matig fijn zand). Hieronder ligt soms een verstoorde (verploegde/vergraven) laag met een dikte van 0,1 tot 0,45 m (lichtbruingeel tot lichtgrijsgeel, matig siltig, matig fijn zand). Onder de bouwvoor en/of verstoorde laag ligt doorgaans een ca. 0,1 tot 0,4 m dikke laag veen (boringen 3, 9, 10, 11, 13 t/m 17, 20, 24, 27, 28, 29, 31, 32, 35, 37, 39 t/m 46, 48 en 50 t/m 55). Onder het veen of anders onder de bouwvoor/verstoorde laag ligt dekzand (bruingeel, matig fijn, zwak siltig zand). In de top van het dekzand is plaatselijk bodemvorming (podzolering) waargenomen (boringen 1, 2, 6, 7, 8, 10, 12, 29, 31 t/m 34, 36 t/m 39, 43, 44, 49, 50, 51 en 55). In de boringen 2, 6, 7, 8, 12, 33, 34, 36, 38 en 49 is de top van de podzol door bodemingrepen verstoord.
- *archeologische indicatoren in boringen:* geen

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

De bodem in het plangebied bestaat uit een bouwvoor en verstoorde laag op veen op dekzand. In de top van het dekzand is in enkele boringen bodemvorming (podzolering) waargenomen. De podzolbodems zijn plaatselijk verstoord en in de bouwvoor/verstoorde laag opgenomen. Aanwijzingen voor archeologische nederzettingen zijn niet aangetroffen.

Aanbevelingen

Op grond van de resultaten van het inventariserend archeologisch onderzoek wordt geen vervolgonderzoek aanbevolen.

Contactpersonen

- *contactpersoon overheid*: dr. G.J. de Langen, provinciaal archeoloog provincie Fryslân (tel. 058-2925487).
- *contactpersoon RAAP*: dr. J.J. Hekman, projectleider RAAP (tel. 0512-589140).

Literatuur

Brinkkemper, O., e.a. (redactie), 1998. *Handboek ROB-specificaties*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

Stiboka, 1988. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Blad 16 West Steenwijk en 16 Oost Steenwijk*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Overzicht van figuren en tabellen

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Periode	Datering			
Nieuwe tijd	1500	-	heden	
Late Middeleeuwen	1050	-	1500	na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1050	na Chr.
Romeinse tijd	12 voor	-	450	na Chr.
IJzertijd	800	-	12	voor Chr.
Bronstijd	2000	-	800	voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300	-	2000	voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800	-	4900	voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000	-	8800	voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Figuur 1. Boorpuntenkaart.